

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-499/13

**Marian Macikowski
przeciwko
Dyrektorowi Izby Skarbowej w Gdańsku**

(wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym
złożony przez Naczelny Sąd Administracyjny)

Odesłanie prejudycjalne — Wspólny system podatku od wartości dodanej — Zasady proporcjonalności i neutralności podatkowej — Opodatkowanie dostawy nieruchomości w ramach sprzedaży egzekucyjnej w drodze licytacji — Przepisy krajowe zobowiązujące komornika sądowego dokonującego takiej sprzedaży do obliczenia i zapłaty podatku VAT od takiej transakcji — Zapłata ceny sprzedaży do właściwego sądu i obowiązek tego sądu polegający na przekazaniu kwoty podatku VAT podlegającego zapłacie komornikowi sądowemu — Odpowiedzialność finansowa i karna komornika sądowego w wypadku braku zapłaty podatku VAT — Różnica pomiędzy terminem prawa powszechnego do zapłaty podatku VAT przez podatnika a terminem nałożonym na takiego komornika sądowego — Brak możliwości odliczenia naliczonego podatku VAT

Streszczenie – wyrok Trybunału (pierwsza izba) z dnia 26 marca 2015 r.

1. *Harmonizacja ustawodawstw podatkowych — Wspólny system podatku od wartości dodanej — Osoby odpowiedzialne za zapłatę podatku — Procedura przymusowej licytacji — Uregulowanie krajowe zobowiązujące komornika sądowego dokonującego takiej sprzedaży do obliczenia, pobrania i wpłacenia podatku od wartości dodanej od takiej transakcji w wymaganym terminie — Dopuszczalność*

[dyrektywa Rady 2006/112, art. 9, 193, art. 199 ust. 1 lit. g]

2. *Harmonizacja ustawodawstw podatkowych — Wspólny system podatku od wartości dodanej — Obowiązki osób zobowiązanych do zapłaty podatku — Uregulowanie krajowe zobowiązujące komornika sądowego do ponoszenia odpowiedzialności za niewykonanie obowiązku jako płatnika podatku — Dopuszczalność — Przesłanka — Poszanowanie zasady proporcjonalności — Ustalenie spoczywające na sądzie krajowym*

(dyrektywa Rady 2006/112)

3. *Harmonizacja ustawodawstw podatkowych — Wspólny system podatku od wartości dodanej — Odliczenie podatku naliczonego — Uregulowanie krajowe zobowiązujące wskazanego w nim płatnika do obliczania, pobierania i wpłacania podatku od wartości dodanej z tytułu sprzedaży towarów dokonanej w trybie egzekucji, bez możliwości odliczenia — Dopuszczalność*

(dyrektywa Rady 2006/112, art. 206, 250, 252)

1. Artykuły 9, 193 i art. 199 ust. 1 lit. g) dyrektywy 2006/112 w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwiają się one przepisowi prawa krajowego, który w ramach sprzedaży nieruchomości w trybie egzekucji nakłada na płatnika, czyli komornika sądowego, który dokonał tej sprzedaży, obowiązek obliczenia, pobrania i zapłaty podatku od wartości dodanej od kwoty uzyskanej z owej transakcji w wymaganym terminie.

W istocie uregulowanie krajowe ma na celu uniknięcie sytuacji, w której podatnik, z uwagi na swą sytuację finansową, naruszy obowiązek podatkowy zapłaty podatku od wartości dodanej, takie uregulowanie może zapewniać prawidłowy pobór podatku i podlegać art. 273 dyrektywy 2006/112. Ponadto o ile prawdą jest, że art. 193 i art. 199 ust. 1 lit. g) dyrektywy 2006/112 przewidują, iż podatek nie może być należny od podatnika dokonującego opodatkowanej dostawy towarów, lub w pewnych okolicznościach od nabywcy nieruchomości, o tyle funkcja komornika sądowego jako pośrednika zobowiązanego do poboru rzeczzonego podatku nie wchodzi w zakres owych przepisów. W istocie ponieważ jego obowiązek ograniczający się do zapewnienia poboru kwoty podatku i jej wpłaty na rzecz organów podatkowych w imieniu podatnika, od którego jest on należny, w wyznaczonym terminie nie ma cech obowiązku podatkowego, obowiązek ten zawsze ciąży na podatniku.

(por. pkt 38, 39, 41, 42, 45; pkt 1 sentencji)

2. Zasadę proporcjonalności należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwia się ona przepisowi prawa krajowego, na podstawie którego komornik sądowy odpowiada całym swoim majątkiem za kwotę podatku od wartości dodanej od kwoty uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości dokonanej w trybie egzekucji, w wypadku gdy nie wykona on obowiązku pobrania i wpłacenia tego podatku, pod warunkiem że dany komornik sądowy faktycznie posiada wszelkie instrumenty prawne w celu wykonania tego obowiązku, czego zbadanie należy do sądu odsyłającego.

(por. pkt 53; pkt 2 sentencji)

3. Artykuły 206, 250 i 252 dyrektywy 2006/112 w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej oraz zasadę neutralności podatkowej należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwiają się one przepisowi prawa krajowego, na podstawie którego wskazany w tym przepisie płatnik ma obowiązek obliczyć, pobrać i wpłacić kwotę podatku od wartości dodanej z tytułu sprzedaży towarów dokonanej w trybie egzekucji, bez możliwości odliczenia kwoty podatku naliczonego w okresie od początku okresu rozliczeniowego do daty pobrania podatku od podatnika.

Jest tak, jeżeli to podatnik jest właścicielem towarów sprzedawanych w drodze licytacji przez komornika sądowego, a nie płatnik, który jest zobowiązany do złożenia deklaracji podatku od wartości dodanej uwzględniającej transakcję sprzedaży tych towarów, oraz gdy to także podatnik, a nie płatnik ma prawo do odliczenia podatku naliczonego od podatku od wartości dodanej należnego z tytułu tej transakcji. Odliczenie to dotyczy okresu rozliczeniowego, w którym miała miejsce rzeczona transakcja.

(por. pkt 57, 61; pkt 3 sentencji)